

ASIA Päätös pilaantuneen maa-alueen puhdistamista koskevan ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta

ILMOITETTU TOIMINTA

Toiminnanharjoittaja ja osoite

OULUN SOTILASLÄÄNIN ESIKUNTA
PL 108
90101 Oulu

Kunnostettava alue ja sen sijaintipaikka

Kohde sijaitsee Oulun kaupungin itäpuolella Myllyojan kaupunginosassa. Kunnostuskohteiden (1.-2.) kiinteistörekisteritunnus on 564-404-23-37, kohteen (3.) kiinteistörekisteritunnus on 564-404-15-277 sekä kohteen (4.) kiinteistörekisteritunnus on 564-404-23-49.

Ilmoitus on jätetty ympäristökeskukselle 8.10.2004

Alueen kuvaus, tutkimukset ja kunnostaminen

Kunnostuskohde on kasarmialuetta. Kasarmialueen rakentaminen alkoi vuonna 1955. Pohjan Prikaatin kasarmialue rakennettiin pääosin vaiheittain valmiiksi vuoteen 1963 mennessä. Kasarmin alueella annettiin varusmieskoulutusta vuoteen 1998 asti. Nykyään Oulun sotilasläänin hallinnoimalla alueella sijaitsee sotilaskoti, maanpuolustustalo, ajoneuvojen huoltorakennus, polttoaineiden jakelupaikka, väestönsuoja, tietotekniikkakeskus, varusvarasto ja ajoneuvojen pysäköintialueita.

Alueella on Pohjan Prikaatin toiminnan aikana pidetty polttotaisteluharjoituksia kahdessa eri kohteessa. Toisella, hyvin suppealla alueella, on taisteluharjoituksiin liittyen ollut panssariromu ja noin 100 m etäisyydellä em. alueesta kaakkoon on ollut polttotaistelurata.

Panssariromun alueella (1.) on käytetty panssarivaunua harjoituskohteena, johon on heitetty mm. polttopulloja, savuja ja käsikranaatteja. Toiminnasta on alueelle jäänyt mm. pikeä, lasinsirpaleita ja palanutta maa-ainesta.

Polttotaisteluradalla (2.) on käytetty napalmia. Polttotaisteluradan alueella on suoritettu maisemointitöitä, jolloin osa poteroista ja harjoitusradoista on purettu ja kuopat peitetty.

Varusmiehet vaihtoivat pääasiassa omiin autoihinsa öljyä öljynvaihtopaikoilla (3.). Tutkimuksissa on havaittu, että osa öljystä on joutunut tässä yhteydessä maaperään. Öljynvaihto on alkanut 1972...1975 ja jatkunut 80-90-luvun taitteeseen.

Varaston edustalla (4.) on säilytetty sekä huollettu mm. ajoneuvoja ja koneita, jolloin maaperään on päässyt öljytuotteita.

Alue ei ole pohjavesialuetta, eikä alueen vettä hyödynnetä talousvesikäytössä. Pohjavedet virtaavat vesipintahavaintojen ja karttatarkastelun mukaan lounaaseen.

Kasarmialueen läpi virtaa useita oja, joista suurin luonnonoja on Myllyoja. Kasarmialueen varastoalueelta etäisyys Oulujokeen on noin 1,5 km. Muilta kunnostettavilta alueilta etäisyys Oulujokeen on hieman suurempi.

Alueelta on tehty pilaantuneisuustutkimuksia useassa eri vaiheessa. Jussi Laiho on tehnyt koko Hiukkavaaran aluetta koskevan ympäristöselvityksen osana varusmiespalvelustaan vuonna 2001. PSV-Maa- ja Vesi Oy on tehnyt pilaantuneisuustutkimuksen vuonna 2003 panssariromun ja entisellä polttotaistelualueella.

Hiukkavaaran alueen ympäristöselvityksessä v. 2001 todetaan, että "alueelta ei löydetty alueiden pitkä käyttöikä ja kova kuormitus huomioon ottaen mitään yllättävää, terveyttä tai ympäristöä välittömästi uhkaavaa tekijää." Ympäristölle vaarallisista aineista Hiukkavaaran alueella havaittiin suuria pitoisuuksia raskasmetalleja ampumaja harjoitusalueiden ympäristössä ja öljyllä pilaantuneita kohteita huoltoalueen kohdalta. Polttotaisteluradan alueella havaittiin korkeita PAH- ja öljyhiilivetyyhdisteiden sekä heksaklooribentseenin pitoisuuksia.

Panssariromualueella havaittiin pisteessä KK112 lyijypitoisuus (750 mg/kg), joka ylittää SAMASE-raja-arvon. Sinkkipitoisuus 13000 mg/kg ylittää sinkin ongelmajätteen raja-arvon (2500 mg/kg) viisinkertaisesti. Myös pisteessä KK36 0,5 metrin syvyydestä otetussa näytteessä ylittävät sinkki- ja lyijypitoisuudet ongelmajätteen raja-arvot.

Polttotaisteluradan alueella maaperän haitta-ainepitoisuudet ylittivät vuoden 2003 tutkimuksissa SAMASE- raja-arvot vain pisteessä KK104. Näytteessä ylittyi mineraaliöljyt/voiteluöljyt SAMASE- raja-arvo 2000 mg/kg pitoisuuden ollessa 2800 mg/kg.

Polttotaisteluradan alueella havaittiin myös pisteessä KK33 kuparin ja lyijyn osalta SAMASE-raja-arvon ylittävät pitoisuudet. Sinkkipitoisuus 26900 mg/kg ylittää sinkin ongelmajätteen raja-arvon yli kymmenkertaisesti. Tämä piste sijaitsee täyttömäkasan alla. Tässä yhteydessä ei tälle alueelle kohdisteta toimenpiteitä.

Entisellä öljynvaihtoalueella pisteessä KK15 maanpinnasta otetussa näytteessä havaittiin tutkimuksissa öljytuotteita vuoden 2001 ympäristöselvityksessä yli 60000 mg/kg. Tästä suurin osa, noin 80 % oli raskasta polttoöljyä. Lisäksi samassa näytteessä ylittyi SAMASE-raja-arvopitoisuudet sinkin ja lyijyn kohdalla pitoisuuksien ollessa 738 ja 490 mg/kg vastaavassa järjestyksessä.

Varaston edustalla havaittiin vuoden 2001 ympäristötutkimuksessa voimakkaasti öljylläpilaantuneita alueita (pisteet KK16-KK18). Suurimmat kokonaishiilivetyypitoisuudet olivat 11000 mg/kg, josta n. 80 % oli raskasta polttoöljyä.

Tutkimusten perusteella Hiukkavaaran alueella on pilaantuneita alueita neljässä eri kohteessa. Pilaantuneet kerrokset ovat keskittyneet maaperän pintakerrokseen.

Kunnostus toteutetaan massanvaihtona.

Tarkemmin tutkimukset ja tutkimustulokset ilmenevät hakijanilmoituksesta (8.10.2004) ja Ramboll Finland Oy:n kunnostuksen yleissuunnitelmasta (8.10.2004 Työ nro 82108234).

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Kunnostuksesta on oltu yhteydessä Oulun kaupungin ympäristönsuojelutarkastajan Matti Tynjälän kanssa 12.10.2004. Hän ilmoitti, että alueelle on vahvistettu yleiskaava 20.4.2004. Yleiskaavassa varastoalue (4.) on varattu kerrostalorakentamiseen, joten kunnostus on suoritettava ohjearvotasoon.

YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU JA PERUSTELUT

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen esitetyn ilmoituksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Kunnostus on toteutettava Ramboll Finland Oy:n laatiman kunnostussuunnitelman (8.10.2004) ja hakijan 8.10.2004 päivätyn ilmoituksen mukaisesti. Ennen kunnostustyön aloittamista on kunnostuksesta ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Oulun kaupungin ympäristöviranomaiselle. Ennen töiden aloittamista on pidettävä alkukatselmus ja lopussa loppukatselmus, ellei näitä katsota tarpeettomaksi työn kannalta. Ennen töiden aloittamista ympäristökeskukselle ja Oulun kaupungin ympäristöviranomaiselle on ilmoitettava työmaan ympäristötekniinen asiantuntija.

2. Maaperän kunnostuksen tavoitetaso alueilla 1, 2, 3:

- lyijy (Pb)	300 mg/kg
- sinkki (Zn)	400 mg/kg
- kupari (Cu)	400 mg/kg
- kadmium (Cd)	10 mg/kg
- PAH-yhdisteet	200 mg/kg
- bensiini	500 mg/kg
- diesel	1000 mg/kg
- voiteluöljy	2000 mg/kg

Maaperän kunnostuksen tavoitetaso alueella 4 (varastoalue):

- bensiini	100 mg/kg
- diesel	300 mg/kg
- voiteluöljy	600 mg/kg

Massanvaihdon yhteydessä maaperän pilaantuneisuutta on seurattava kenttätestein pilaantuneisuuden rajaamiseksi. Alueen rajaaminen on vielä varmistettava laboratorioanalyysillä. Pilaantuneet maat on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan. Pilaantuneet maat on korvattava puhtailla mailla. Kaivutöiden yhteydessä poistettuja massoja, joissa pitoisuus alittaa em. tavoitetason, voidaan käyttää kaivantojen täytössä. Alueen täyttämistä ei saa aloittaa ennen ympäristökeskuksen hyväksyntää. Kul-

jetettaessa pilaantuneita maita luvalliseen käsittelypaikkaan on huolehdittava, että maa-aines ei aiheuta esim. pölyhaittaa ympäristöön. Tarvittaessa kuorimat on kasteltava tai peitettävä ressuilla.

Massanvaihdon yhteydessä syntyneistä kaivannoista on seurattava pohjaveden pilaantuneisuutta esim. kenttätestein ja tehtävä laboratorioanalyysjä pitoisuuksien selvittämiseksi. Pilaantunutta pohjavettä voidaan poistaa esim. loka-autolla ime-mällä. Pilaantunut vesi on toimitettava luvalliseen käsittelypaikkaan.

Pohjaveden kunnostuksen tavoitetaso:

- mineraaliöljypitoisuus (keskitisleet)	2000 µg/l
- haihtuvienhiilivetyjen kokonaispitoisuus	1500 µg/

3. Mahdollisesti alueella 4 kohteeseen tulevien asuinrakennusten kohdalta on myös alle tavoitetason olevat pilaantuneisuutta sisältävät maat poistettava 2 metriä syvemmältä kuin alimman huoneiston lattiataso sijaitsee. Myös vesijohtolinjojen läheisyydestä on tutkimuksin varmistettava pilaantuneisuus ja poistettava pilaantuneet maat samoin kuin asuinrakennusten alta.
4. Jos kunnostustyön aikana ilmenee oleellista muutosta suunnitelmaan, tästä on ilmoitettava ympäristökeskukselle ja Oulun kaupungin ympäristöviranomaiselle. Ympäristökeskus hyväksyy mahdolliset muutokset. Kunnostuksesta on tehtävä loppuraportti kolmen kuukauden kuluessa loppukatselmuksesta.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Perustelut

Alueelle 4 (varasto) määrätyt tiukemmat tavoitearvot johtuu alueelle vahvistetusta yleiskaavasta. Kaavassa alue on varattu kerrostalo alueeksi.

Ympäristökeskuksen käsityksen mukaan kunnostaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja edellä mainituin ehdoin täyttää ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaiset vaatimukset. Puhdistamisesta ei aiheudu lisääntyvää maaperän tai pohjaveden pilaantumista eikä hajua tai melua siten, että ympäristö pilaantuisi puhdistamisesta.

Päätöksessä mainitut ehdot ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 75 §, 78 §, 105 §
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 26 §, 27 §

MAKSU JA SEN PERUSTELUT

Maksu 616 €

Ympäristöministeriön päätöksessä alueellisten ympäristökeskusten maksullisista suoritteista määrätään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Päätöksen mukaan maksu pilaantuneen maa-alueen kunnostusta koskevasta käsittelystä määräytyy käytetyn työajan mukaan. Tämän ilmoituksen käsittelyyn on käytetty aikaa 16 tuntia.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1415/2001)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös hakijalle saantitodistuksella suoritemaksua vastaan.

Jäljennös maksutta:

Oulun kaupungin ympäristöviranomaisen
Ramboll Finland Oy
Suomen ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle.

Valitusoikeus on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea;
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- alueellisella ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ympäristölupapäällikkö

Martti Seppälä

Rakennusmestari

Matti Petänen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja **toimitettava** valitusajan kuluessa **Pohjois - Pohjanmaan ympäristökeskukselle**.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä**. Valituspäivää laskettaessa ei tiedoksisaantipäivää oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen kirjaamoon. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993, muut. 947/2001 ja 1024/2002) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksuna 80 euroa. Mainitussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen yhteystiedot:

postiosoite: PL 124, 90101 OULU
käyntiosoite: Isokatu 9, 90100 OULU
aukioloaika: 8.00 - 16.15
puhelin: (08) 315 8300
telekopio: (08) 315 8305